

хайски книги. Календарът им се основава на слънчевата година и започва от деня на пролетното равноденствие (21 март). Годината е разделена на 19 месеца по 19 дни, плюс 4 допълнителни дни преди 19-ия месец за съгласуване с астронимическото време. Тези 4 дни са посветени на взаимни гостувания и раздаване на подаръци. През последния месец (2–20 март) се съблюдава пост. Има девет бахайски празника и две годишни в чест на Абдул Баха. Най-големият празник е Ризван (Рай), който практически продължава 12 дни. Той е свързан с дните в края на м. април 1863 г., когато Бахаулла съобщил на привържениците си в Багдад същността на своята мисия. Бахаите нямат обреди, знаци и предмети. Желанието на кандидата се разглежда в местния съвет и след обсъждане на кандидата той бива приет за член на общността. Ако пожелае да напусне, всеки е свободен да направи това винаги, когато поиска. Бахаите сключват брак при опростена церемония. Разводът е позволен, но не се поощрява и дори местният съвет се опитва да примири и сдоби двете страни. Монашеството, отшелничеството и аскетизмът са непознати при бахаите.

Средствата на общността се събират от доброволни вноски на членовете. Приемат се пари от други източници, само ако те се използват за благотворителна или хуманитарна дейност.

Бахайските религиозни срещи се провеждат в частни домове или в сгради, наети или закупени от общността. Бахаула препоръчва да се изграждат при религиозните общности Машрикул Азкар (Свято Място за възхвала на Бога), което да обхваща дом за молитви, дом за възрастни, приюти, училища и други институции. В наше време има изградени 7 такива места в 7 страни. Бахаите обръщат голямо внимание на възпитанието на децата и изграждат свои училища. Те разработват свои проекти и програми за развитие на селското стопанство, за здравното образование, за храненето, ограмотяването и др.

Бахайската общност се смята за отворено общество, което е готово да приеме всеки, който пожелае. Тя е призната от ООН за неправителствена организация и има консултативен статут в редица световни и международни организации.

* * *

Като организирана общност бахаите в България се появяват и започват да развиват религиозно-пропагандна дейност след 1989 г. Според ръководители на *Бахайската общност в България*, тя

съществува в страната още от 1930 г., когато е публикувана книгата на Дж. Е. Еселемент "Баха-у-плах и новата ера". Твърдят също, че през 20-те години в България пребивава германският бахай Джордж Адам Бенкс, който успява да привлече привърженици на бахаизма. През 1926 г. вече има бахайски центрове в София, Пловдив и Варна. Истината е, че бахаизмът е непознат за българската общественост до 1989 г. След това, наред с другите нахлули в нашата страна секти и движения, той намира и първите свои последователи.

Появата на бахайската религия в България се свързва с името на Ане-Мария Крюгер, германка, омъжена за българин, която има и българско гражданство. Тя е внучка на известния швейцарски философ Август Форел, който след като се запознал през 1920 г. лично от Абдул Баха с бахайската религия, я приел на 72-годишна възраст.

През 1990–1991 г. Ане-Мария Крюгер оформя група от около 15 бахаисти. На учредително събрание през м. ноември 1991 г. те приемат устав, а Министерският съвет утвърждава групата като то изповедание. През 1993 г. е приет нов устав и е регистрирано ръководството на общността с председател Ане-Мария Крюгер. Сега начело на *Бахайската общност в България* са Касра Мотахеде – председател, Николай Николов – зам. председател и Юдит Аудеяне – секретар.

Бахаите полагат много усилия за създаване на местни духовни съвети. По техни данни, такива сега има в над 40 населени места. В България непрекъснато идват техни емисари – американци, канадци и други. Издава се в голямо количество религиозно-пропагандна литература – съчиненията на Бахаулла – "Книга на уверността" и "Седемте долини", на Абдул Баха – "Парижки беседи", на Шоги Ефенди – "Световният ред на бахаите", "Призив към народите", и избрани произведения на Баб. Разпространяват се множество брошури, обясняващи същността, организацията и целите на бахайската общност, техни послания, призови и становища по различни обществени проблеми.

От 29.04 до 2.05.1993 г. в България се провежда Седмият международен събор на бахайската вяра, на който присъстват 750 делегати от 165 страни. България е представена от 9 свои делегати.